OSARK 2022

III. ULUSLARARASI OSMANLI ARAŞTIRMALARI KONGRESİ

3rd INTERNATIONAL CONGRESS ON OTTOMAN STUDIES

www.osmanliarastirmalari.org

PROGRAM ÖZET KİTAPÇIĞI
ABSTRACT BOOK

İSTANBUL / TÜRKİYE
ISTANBUL / TURKEY

7 - 9
EYLÜL / SEPTEMBER

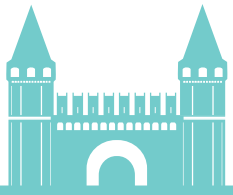

OSARK 2022

III. ULUSLARARASI OSMANLI ARAŞTIRMALARI KONGRESİ

3rd INTERNATIONAL CONGRESS ON OTTOMAN STUDIES

www.osmanliarastirmalari.org

PROGRAM ÖZET KİTAPÇIĞI
ABSTRACT BOOK

İSTANBUL / TÜRKİYE
ISTANBUL / TURKEY

7 - 9
EYLÜL / SEPTEMBER

e-ISBN: 978-625-00-1294-9

OSARK 2022

ONUR KURULU / HONORARY MEMBERS COMMITTEE

Prof. Dr. Erol ÖZVAR,
Yükseköğretim Kurulu Başkanı/President of the Council of Higher Education (CoHE)
Prof. Dr. Gülfettin ÇELİK,
İstanbul Medeniyet Üniversitesi Rektörü/Rector of Istanbul Medeniyet University
Prof. Dr. Hamza AL,
Sakarya Üniversitesi Rektörü/ Rector of Sakarya University
Prof. Dr. Birol ÇETİN,
Türk Tarih Kurumu Başkanı/ President of Turkish Historical Society
Prof. Dr. Turhan KAÇAR,
İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı/
Dean of Faculty of Arts and Humanities at Istanbul Medeniyet University
Abdullah EREN,
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkanı/
President of Presidency for Turks Abroad and Related Communities
Serkan KAYALAR,
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı Başkanı/
President of Turkish Cooperation and Coordination Agency
Bilal EKŞİ,
Türk Hava Yolları Genel Müdürü/CEO of Turkish Airlines
Hilmi TÜRKMEN,
Üsküdar Belediye Başkanı/Mayor of Üsküdar Municipality
Adem YAZICI,
Üsküdar Kaymakamı/Governor of Üsküdar

OSARK 2022 DÖNEM BAŞKANLARI /CHAIRS OF OSARK 2022

Prof. Dr. Selim KARAHASANOĞLU
(İstanbul Medeniyet Üniversitesi/Istanbul Medeniyet University)
Prof. Dr. İsmail Hakkı KADI
(İstanbul Medeniyet Üniversitesi/Istanbul Medeniyet University)

OSARK 2022

BİLİM KURULU / SCIENTIFIC ADVISORY COMMITTEE

Prof. Dr. Abraham MARCUS, The University of Texas at Austin
Prof. Dr. Ali AKYILDIZ, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Azmi ÖZCAN, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Barbara KELLNER-HEINKELE, Freie Universität Berlin
Prof. Dr. Benjamin C. FORTNA, The University of Arizona
Prof. Dr. Cornell H. FLEISCHER, The University of Chicago
Prof. Dr. Evgenia KERMELİ ÜNAL, Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Feridun M. EMECEN, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Hatice AYNUR
Prof. Dr. Hülya TAŞ, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin ÇINAR, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. İdris BOSTAN, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. İhsan FAZLIOĞLU, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Judith PFEIFFER, Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn
Prof. Dr.Kazuaki SAWAI, Kansai University
Prof. Dr. Mehmet Âkif AYDIN, İstanbul Medipol Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet İPŞİRLİ, İstanbul Medipol Üniversitesi
Prof.Dr. Michael URSINUS, Universität Heidelberg
Prof. Dr. Mücahit KAÇAR, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Olivier BOUQUET, Université Paris Cité
Prof. Dr. Randi DEGUILHEM, Aix-Marseille Université
Prof. Dr. Rifa'at Ali ABOU-EL-HAJ, State University of New York at Binghamton (1933-2022)
Prof. Dr. Rositsa GRADEVA, American University in Bulgaria
Prof. Dr. Suraiya FAROQHI, İbn Haldun Üniversitesi
Prof. Dr. Şit Tufan BUZPINAR, İstanbul Medipol Üniversitesi
Prof. Dr. Yaşar SARIKAYA, Justus-Liebig-Universität Giessen
Doç. Dr. Abdurrahman ATÇIL, Sabancı Üniversitesi
Doç. Dr. Ada Holly SHISSLER, The University of Chicago
Doç. Dr. Ahmet Tunç ŞEN, Columbia University in the City of Newyork
Doç. Dr. Ali YAYCIOĞLU, Stanford University
Doç. Dr. Berat AÇIL, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Gábor ÁGOSTON, Georgetown University
Doç. Dr. Milena B. METHODIEVA, University of Toronto
Doç. Dr. Mustafa Erdem KABADAYI, Koç Üniversitesi
Dr. Christiane CZYGAN, Rheinische Friedrich Wilhelms-Universität Bonn
Dr. Fatih ERMİŞ, Orient Institut Beirut
Dr. Houssine ALLOUL, Universiteit van Amsterdam
Dr. Özgen FELEK, Yale University

OSARK 2022

DÜZENLEME KURULU/ EXECUTIVE COMMITTEE

Prof. Dr. Selim KARAHASANOĞLU,
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Düzenleme Kurulu Başkanı/Executive Committee Chairperson
Prof. Dr. Adem ÖLMEZ, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Arif BİLGİN, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Bilgin AYDIN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail Hakkı KADI, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Sadık YAZAR, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. Elif BAYRAKTAR TELLAN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih BOZKURT, Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Harun KUŞLU, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. Hilal GÖRGÜN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. Kenan YILDIZ, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. M. Talha ÇİÇEK, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. M. Zahit ATÇIL, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. Mustakim ARICI, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih GÜRCAN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba İSMAİLOĞLU KACIR, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Öğr. Gör. Dr. Ayşe KARA, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Gülseren DUMAN KOÇ, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Arş. Gör. Ayşe KARAHAN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Arş. Gör. Büşranur BEKMAN, Sakarya Üniversitesi
Arş. Gör. İrem GÜNDÜZ POLAT, Sakarya Üniversitesi
Arş. Gör. M. Nureddin ÖZEL, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Arş. Gör. Ömer Faruk CAN, Sakarya Üniversitesi

OSARK 2022

Betül TEZCAN[184], (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)

18. Yüzyılın Son Çeyreğinde Demografik Açıdan Ankara'da Aile

Şer'iye sicilleri Osmanlı toplum yapısını incelerken başvurulması gereken temel kaynaklardan biridir. Özellikle evlenme, boşanma gibi aile hayatına dair konularda pek çok belge içermesi nedeniyle, sosyal hayatla ilgili önemli veriler sunmaktadır. Siciller içerisinde çeşitli konulardaki bazı belgeler dışında, terekeler de yer almaktadır. Bu kayıtlar, ayrı olarak tutulabildiği gibi, çoğu zaman şer iye sicilleri içerisinde karşımıza çıkmaktadır.

Tereke, ölen kişilerin geride bıraktıkları her türlü mal ve eşyayı ifade etmek için kullanılır. Tereke kayıtları, kişilerin mal varlıklarına ve sosyo-ekonomik durumlarına dair önemli ipuçları verdiği gibi, eş ve çocuk sayıları hakkındaki bilgileri ortaya koymaktadır. Bunlar, Osmanlı demografik yapısını anlamaya önemli ölçüde katkı sağlamaktadır. Buradan hareketle bu çalışmada, Ankara'da ailenin demografik yapısı yüzyılın son çeyreğine tarihlenen tereke kayıtları ışığında incelenmek istenmiştir. Bu amaçla, 1775-1800 arasındaki kayıtları içeren Ankara Şer'iye sicillerine bakılmıştır. Ankara ailesinin yüzyılın ilk çeyreğine ilişkin demografik yapısı ile ilgili çalışma mevcuttur. Bu çalışmada yüzyılın son çeyreğindeki ailenin demografik yapısı çıkarılarak bir değişim olup olmadığı tespit edilecektir. Bu sayede; tereke sahiplerinin cinsiyet ve kimlikleri, çok eşlilik durumları ve çocuk sayıları tespit edilecektir. Ankara'da aile, nüfus verileri açısından incelenmiş olacaktır. Böylelikle, Anadolu'nun ortasında yer alan, bugün başkent olarak vasıflanmış bir şehrin, Osmanlı demografik yapısı içindeki yeri belirlenecektir.

Demographics of Ankara Families in the Last Quarter of the 18th Century

Sharia court records is one of the main sources should be consulted in reviewing the Ottoman social structure. It provides important data on social life, because it contains many documents on family life such as especially marriage and divorce. There are also heritage records in these registries apart from some documents on various subjects. While these records can be kept separately, they most of the time appear in the court records.

Tereke/heritage is used to express all kinds of possessions left behind by deceased persons. Heritage records inform about the number of spouses and children, as well as presenting important clues about the socio-economic status of individuals. These contribute significantly to the understanding of the Ottoman demographic structure. From this point of view, in this study it was wanted to examine the demographic structure of the family in Ankara in the light of the inheritance records dated to the last quarter of the century. For this purpose, Ankara Sharia records, which include the records between 1775-1800, were examined. There is a study about the demographic structure of the Ankara family for the first quarter of the century. In this study, the demographic structure of the Ankara family in the last quarter of the century will be examined and it will be determined whether there has been a change or not. In this way; the gender and identities of the heritage owners, their polygamy status and the number of children will be determined. The family in Ankara will be examined in terms of population data. Thus, the place of a city in the middle of Anatolia, which is characterized as the capital today, in the Ottoman demographic structure will be determined.

[184] btezcan@ybu.edu.tr